

Oikaisuvaatimus työnantajapalveluiden palvelupäällikön valinnasta

Elinvoimalautakunta 26.11.2024
2018/01.01.00.00/2024

Valmistelu ja lisätiedot
Elina Duréault, elinkeinojohtaja
Niclas Tåg, työllisyyspäällikkö
Bettina Sjöström, hallintopäällikkö
etunimi.sukunimi@porvoo.fi

██████████ on tehnyt oikaisuvaatimuksen apulaiskaupungin-johtajan viranhaltijapäätöksestä 15.10.2024 § 75/2024, diaarinumero 2018/01.01.00.00/2024. Päätöksellä valittiin työnantajapalvelun palvelupäällikkö. Kuntalain 137 §:n 1 momentin mukaan oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Oikaisuvaatimuksen tekijä on hakenut täytettyä virkaa, joten hänellä on asianosaisena oikeus vaatia päätökseen oikaisua. Oikaisuvaatimus on saapunut kaupungin kirjaamoon 1.11.2024. Oikaisuvaatimus on saapunut määräajassa, ja se on otettava tutkittavaksi.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt vaatimukset

Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii, että elinvoimalautakunta kumoaa päätöksen lainvastaisena. Tekijä katsoo, että päätöstä tehtäessä hakijoita ei ole kohdeltu tasapuolisesti ja tehtävään ei valittu pätevintä hakijaa. Hän perustelee vaatimustaan sillä, että ansiovertailuun ei ole sisällytetty kaikkia viran kannalta olennaisia tietoja hakijoiden koulutuksesta ja työkokemuksesta, eikä vertailua ole laadittu tasapuolisesti. Tekijä katsoo, että haastatelluista hakijoista tehdyssä ansiovertailussa on olennaisesti poikettu tasapuolisuuden vaatimuksesta. Tekijän mukaan päätöksessä syrjäytettiin kokenein hakija, kun huomioidaan työkokemuksen pituus ja monipuolisuus. Lisäksi valintapäätöksestä puuttuvat perusteet, jotka osoittaisivat, miksi valittu hakija olisi kokonais-arviossa ansioitunein tehtävien ja vaadittujen henkilökohtaisten ominaisuuksien perusteella. Tekijän mukaan tämän olisi tullut käydä ilmi valintaperusteluissa, jos tämä oli valinnan peruste.

Oikaisuvaatimuksen tekijä pitää myös moraalisesti ja eettisesti arveluttavana sitä, että henkilö, joka suosittelee yhtä hakijoista, tekee myös valintapäätöksen. Lisäksi hän huomauttaa, että valitun hakijan koulutustiedot on jätetty pois valintapäätöksestä, mikä poikkeaa tavanomaisesta käytännöstä koskien valintapäätöksiin sisältyviä tietoja (ks. Apulaiskaupunginjohtajan viranhaltijapäätös 15.10.2024 § 76/2024, diaarinumero 2018/01.01.00.00/2024, palvelupäällikkö, henkilöasiakaspalvelut).

Oikaisuvaatimus löytyy kokonaisuudessaan liitteenä.

Virantäyttömenettelystä ja valintapäätöksestä yleisesti

Palvelupäällikön virka on ollut julkisesti haettavana 23.9-7.10.2024 klo 9.00 Kuntarekryssä. Hakuajan päättymiseen mennessä palvelupäällikön virkaa haki 21 hakijaa. Näistä hakijoista haastatteluun kutsuttiin 3 henkilöä, jotka hakemusten perusteella täyttivät viran kelpoisuusehdot ja arvioitiin parhaiten soveltuviksi tehtävän menestykselliseen hoitamiseen.

Rekrytoinnissa verrattiin ainoastaan niitä henkilöitä, jotka täyttävät kaikki ilmoituksen vaatimukset ja vain ilmoituksessa vaadittujen kriteerien perusteella. Rekrytoinnissa verrattiin hakijoiden koulutusta ja työkokemusta, motivaatiota haettavaan tehtävään, osaamista, kielitaitoa, tehtävään sopivuutta sekä arvioitiin yleisesti haastattelun sujumista. Kaksi henkilöä, elinkeinojohtaja ja työllisyyspäällikkö, haastattelivat ehdokkaat 9.-11.10.2024 välisenä aikana.

Palvelupäällikön tehtävä on uusi, kaupunginhallitus on päättänyt perustaa tehtävän vakinaiseksi viraksi 2.9.2024 § 229.

Työnantajapalveluiden palvelupäällikön tehtäviin kuuluu loppusyksyllä 2024 työllisyyspäällikön ja muun TE-uudistusvalmistelutiimin tukeminen vuoden vaihteessa tapahtuvaan uudistuksen hallitussa läpiviennissä. Vuoden 2025 alusta lähtien työnantajapalveluiden palvelupäällikkö toimii n. kuuden palveluvastaavan esihenkilönä. Palvelupäällikkö vastaa, tiiviissä yhteistyössä työllisyyspäällikön kanssa, työllisyyspalveluiden yritysyhteistyöstä Porvoon työllisyysalueella. Palvelupäällikkö etsii uusia yritysten työllisyyttä kehittäviä toimintamalleja yhdessä erityisesti oppilaitosten sekä alueen kehitysyhtiöiden kanssa. Työnantajapalveluiden palvelupäällikkö koordinoi muutosturva-toimintoja yhdessä henkilöasiakaspalveluiden palvelupäällikön kanssa. Työnantajapalveluiden palvelupäällikkö vastaa yritys-asioiden perehdyttämisestä työllisyyspalveluissa. Palvelupäällikkö myös tuottaa oman vastualueensa osalta tarvittavaa tietoa työllisyysalueen lautakunnan päätöksenteon tueksi.

Viran kelpoisuusvaatimuksena on hakuilmoituksen mukaan ollut ammattikorkeakoulututkinto tai aikaisempi opistoaste, kokemus joko kunnallisista tai valtiollisista työllisyyspalveluista sekä vahvaa projektinhallintaosaamista. Viran menestyksekkäs hoitaminen edellyttää ymmärrystä yrityskentän toimintaedellytyksistä alueella sekä kyky hallinnoida laajoja kokonaisuuksia. Kielitaitovaatimuksena virkaan on toisen kotimaisen kielen erinomainen suullinen ja kirjallinen taito. Eduksi katsotaan englanninkielentaito samoin kuin toisen kotimaisen kielen erinomainen suullinen ja kirjallinen taito. Tehtävässä menestyäkseen tarvitaan erinomaisia esiintymis- ja vuorovaikutustaitoja. Vankkaa kokemusta henkilöstön johtamis-tehtävistä arvostetaan. Lisäksi hakuilmoituksen mukaan eduksi katsotaan myös kokemus talousarvion laadinnasta tai muusta taloussuunnittelusta, kokemus julkisista hankinnoista, sekä erinomaisen kirjallisen ilmaisun taito.

Virkaa täytettäessä tulee ottaa huomioon perustuslain 125 §:ssä säädetyt yleiset nimitysperusteet julkisiin virkoihin eli taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto.

Oikaisuvaatimuksessa esitetyt väitteet päätöksen laillisuudesta

Oikaisuvaatimuksessa esitettyjä perusteluja sekä niiden arviointia esitellään seuraavien otsikoiden alla.

Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että tasapuolisuuden vaatimus ei toteudu seuraavissa kohdissa:

Kelpoisuusehdot; kokemus joko kunnallisista tai valtiollisista työllisyyspalveluista

Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että hänen osaltansa on jäänyt huomioimatta hänen hakemuksessaan esittämänsä kokemus työllisyys Hankkeissa toimimisesta sekä hänen kahden viime vuoden työkokemuksensa kunnallisissa työllisyyspalveluissa kunnan työnjohdon alaisuudessa. Lisäksi haastattelussa tekijän mukaan häneltä ei tiedusteltu tarkemmin sitä, minkälaisia kumppanuuksia työllisyyspalveluiden saralla hänellä oli siltä ajalta, jolloin hän ei ollut TE-hallinnon palveluksessa. Tekijän mukaan hänellä on myös kokemusta työvoimapoliittisten koulutusten järjestämisestä ja palveluntuottajana toimimisesta Porvoon kauppaoppilaitoksen Yrityspalvelussa sekä Itä-Uudenmaan koulutuskuntayhtymä Edupolissa.

Ansiovertailu ei ole määrämuotoinen, vaan riittää, että hakijoita on tosiasiallisesti vertailtu. Tämä on todettu muun muassa korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisukäytännössä (KHO 2005:44/28.6.2005 ja KHO 2019:151/10.12.2019). Ansiovertailu ei edellytä, että jokainen hakuilmoituksessa esiin tuotu kriteeri tulisi yksilöidysti perustella jokaisen hakijan kohdalla hakijoiden erojen esille tuomiseksi. Vertailu on laadittu hakemusasiantuntijoiden ja haastattelujen perusteella. Vertailu sisältää pääkohdat hakijoiden koulutuksesta ja siihenastisesta toiminnasta. Ansiovertailussa todetaan, että kaikilla haastatelluilla on kokemusta kunnallisesta tai valtiollisesta työllisyyspalveluiden toiminnasta. Hakijoiden ansioiden vertailun osalta todetaan, että oikaisuvaatimuksen tekijän kokemus valtiollisesta työllisyyspalveluiden toiminnasta on vahvin. Vaikka oikaisuvaatimuksen tekijällä on yli kolmen vuosikymmenen kokemus TE-hallinnosta, virkaan valitun kokemus on suuremmin sidoksissa kunnalliseen työllisyyspalveluiden toimintaan ja paikallisten kumppanuuksien rakentamiseen, jotka ovat keskeisiä viran tehtävien kannalta. Asiassa ei ole tullut ilmi, että hakijoiden vertailussa olisi jäänyt huomiotta oikaisuvaatimuksen tekijän esittämiä seikkoja kokonaisarviointin osalta.

Kelpoisuusehdot; vankka kokemus henkilöstön johtamistehtävistä

Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, ettei virkaan valittu täytä hakuilmoituksessa mainittua kelpoisuusehtoa vankasta kokemuksesta henkilöstön johtamistehtävissä. Tekijän mukaan hän on itse toiminut viimeiset kaksi vuotta työllisyyspalveluiden kuntakokeilun palveluesihenkilönä, vastaten työnjohdollisesta esihenkilötyöstä TE- ja kuntataustaisille työntekijöille, että hallinnollisesta esihenkilötyöstä TE-taustaisille työntekijöille. Hänen mukaansa hän on yksin vastannut tiedolla johtamisesta ja toteuttanut esihenkilötehtävät,

kuten kehityskeskustelut, perehdytykset, toimintasuunnitelmien laadinnan ja henkilöstöpalaverit. Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että vaikka virkaan valittu on ollut nimettynä hankepäälliköksi, hänen henkilöstön johtamiskokemuksensa on jäänyt vähäiseksi, ja johtamisvastuu on käytännössä ollut tekijällä.

Ansiovertailussa todetaan, että kaikilla haastatteluilla on vahvaa kokemusta henkilöstöjohtamisesta. Sekä oikaisuvaatimuksen tekijällä että virkaan valitulla on katsottu kummallakin olevan hyvät näytöt avoinna olleeseen tehtävään. Väite siitä, ettei virkaan valittu täytä hakuilmoituksessa mainittua kelpoisuusehtoa vankasta kokemuksesta henkilöstön johtamistehtävissä, on väärä.

Kelpoisuusehdot; ymmärrystä yrityskentän toimintaedellytyksistä alueella

Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että ansiovertailussa on jäänyt huomioimatta tekijän laaja yhteistyö kehitysyhtiöiden kanssa. Lisäksi hän katsoo, että hänen pitkä, lähes kahdeksan vuoden kokemuksensa TE-hallinnon yrityspalvelussa ja koulutus-organisaatioissa, jossa hän on työskennellyt tiiviissä hanke-yhteistyössä yritysten kanssa, on jätetty arvioimatta. Lisäksi tekijän mukaan hänen nykyisiin tehtäviinsä kuuluvat yrityksille myönnettävien palkkatukien ja starttirahahakemusten arviointi ja päätöksenteko on jäänyt vertailussa huomioimatta.

Ansiovertailussa todetaan, että kaikilla haastatteluilla oli ymmärrystä ja kokemusta yrityskentän toimintaedellytyksistä alueella, mutta virkaan valitun ymmärrystä ja kokemusta voidaan hänen mittavan pk-yrityskenttäkokemuksensa kautta pitää vahvimpana. Oikaisuvaatimuksen tekijän kokemus yrityskentässä toimimisesta on myös mittavaa, ja se on huomioitu valintaa tehdessä. Virkaan valitun kohdalla näkemys hakuilmoituksessa esitetyistä seikoista koskien yritysyhteistyötä ja uusia yritysten työllisyyttä kehittäviä toimintamalleja on kuitenkin katsottu olevan vahvemmallalla tasolla kuin oikaisuvaatimuksen tekijällä, perustuen erityisesti tämän monen vuoden poikkeuksellisen vahvaan kokemukseensa PK-yritysten liiketoimintaa ja työnantajuutta kehittävässä hankkeissa. Väite siitä, että oikaisuvaatimuksen tekijän kokemus olisi ansiovertailussa jäänyt arvioimatta ja huomioimatta, on väärä.

Kelpoisuusehdot; vahva projektinhallintaosaaminen sekä näyttö ja kyky hallinnoida laajoja kokonaisuuksia

Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan ansiovertailussa on jäänyt huomioimatta tekijän laaja kokemus ESR-, ERF- ja EAKR-rahoitteisten hankkeiden hallinnoinnista, sisältäen rahoitus-hakemukset, toteutuksen, maksatukset ja raportoinnin. Tekijän mukaan, hän on myös arvioinut muiden toimijoiden työllisyys-hankkeita ja antanut lausuntoja Hämeen ELY-keskukselle sekä luonut TE-toimiston työllisyys-hankkeiden arviointikriteerit ja valmistellut hakemukset päätöksentekoa varten. Tekijä katsoo, että tätä kokemusta ei huomioitu, eikä haastattelussa kysytty tarkentavia kysymyksiä aiheesta.

Oikaisuvaatimuksen tekijä kertoi haastattelussa laajasta kokemuksestaan yrityskenttääkin koskettavien hankkeiden ja projektien parissa. Ansiovertailussa todetaankin, että kaikilla haastatelluilla on projektinhallintaosaamista mutta virkaan valitulla usean vuoden kokemus yrityskehittämisen kentästä ja näyttö vaativista hankejohtamisen tehtävistä voidaan pitää vahvimpana. Väite siitä, että oikaisuvaatimuksen tekijän kokemus olisi ansiovertailussa jäänyt huomioimatta, on väärä. Kuten edellä on mainittu, ansiovertailu ei edellytä, että jokainen hakuilmoituksessa esiin tuotu kriteeri tulisi yksilöidysti perustella jokaisen hakijan kohdalta hakijoiden erojen esille tuomiseksi.

Eduksi katsotaan myös kokemus talousarvion laadinnasta tai muusta taloussuunnittelusta, kokemus julkisista hankinnoista, sekä erinomaisen kirjallisen ilmaisun taito

Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan virkaan valittu ei hakemuksessaan kuvaile kokemustaan talousarvion laadinnasta tai julkisista hankinnoista. Tekijän mukaan häneltä on näin ollen todennäköisesti kysytty ko. seikoista haastattelussa, koska ansiovertailussa niihin vedotaan.

Ansiovertailussa todetaan, että eduksi laskettavaa kokemusta talousarvion laadinnasta ja julkisista hankinnoista oli kaikilla haastatelluilla, vahvimpana kuitenkin virkaan valitulla hänen työhistoriansa perusteella. Valitun kokemus talousarvion laadinnasta on kertynyt erityisesti laajoista yrityskehityshankkeista sekä nyttemmin kuntakokeilun talousarvion laadintaprosessista. Hänen kokemuksensa julkisista hankinnoista perustuu myöskin erityisesti yrityskehityshankkeisiin, joissa hän on kilpailuttanut lukuisia arvoltaan merkittäviä palveluhankintoja.

Haastattelu

Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan hän ei saanut nähtäväkseen haastatteluista tehtyä muistiota tai haastatteluissa esitettyjä kysymyksiä enkä niihin annettuja vastauksia. Näin ollen tekijä katsoo, että hän ei osaa ottaa kantaa siihen, ovatko esitetyt kysymykset olleet kaikille haastatelluille samat, kuten tasapuolinen kohtelu edellyttäisi. Tekijän mukaan haastattelusta olisi pitänyt laatia muistio, joka olisi osa päätöksen valmisteluaineistoa. Kaupungin ohjeistuksen mukaan virkasuhteisiin valittaessa tulee laatia ansiovertailu, ja ansiovertailuun otetaan mukaan tieto ja ymmärrys, joka perustuu sekä hakemuksiin että haastatteluihin. Suosittelija

Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo lisäksi, että on moraalisesti ja eettisesti arveluttavaa, että henkilö, joka suosittelee yhtä hakijoista, suorittaa valinnan.

Kun suosittelijaksi on nimetty sama henkilö, joka myös tekee virkavalinnan, tilanne voi aiheuttaa kysymyksiä puolueettomuudesta ja mahdollisesta jääviydestä. Jääviys määräytyy hallintolain

(434/2003) mukaan, jonka 28 §:ssä säädetään tilanteista, joissa viranhaltija tai päättäjä on esteellinen. Esteellisyys voi syntyä, jos henkilöllä on erityinen suhde hakijaan tai hänen asemaansa valintaprosessissa pidetään puolueellisena. Vaikka suosittelijan ja virkavalinnan tekijän ollessa sama henkilö ei välttämättä synny automaattisesti esteellisyyttä, puolueettomuuden varmistamiseksi on tärkeää, että prosessi on objektiivinen ja dokumentoitu. Jos suosittelua ei käytetä päätöksenteossa ja valinta perustuu selkeisiin, objektiivisiin kriteereihin, ei jääviyttä yleensä katsota olevan. Oikaisuvaatimuksen tekijän epäilyt virkavalintaprosessin puolueettomuudesta on otettu vakavasti. Valintaprosessin osalta korostamme, että kenenkään hakijan kohdalla ei ole kontaktoitu suosittelijoita prosessin aikana, vaan valinta on tehty haastattelujen ja hakemusten perusteella. Virkavalinta on siis tehty tarkasti objektiivisin, etukäteen määriteltujen kriteerien perusteella, jotka on laadittu viran keskeisiä vaatimuksia vastaaviksi. Kaikkia hakijoita on arvioitu tasapuolisesti ja yhdenvertaisesti. Näin ollen päätös perustuu pelkästään hakijoiden osaamisen, kokemuksen ja viran hoidon edellyttämien taitojen arviointiin, ei henkilökohtaisiin suosituksiin.

Koulutustietojen poisjättäminen

Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan valintapäätös poikkeaa yleisestä käytännöstä valintapäätöksiin sisältyvien tietojen osalta, sillä valitun henkilön koulutustiedot on jätetty mainitsematta.

Valintapäätöksessä ei ole erikseen mainittu valitun henkilön koulutustietoja, koska päätöksen perusteena on ensisijaisesti henkilön työkokemus ja erityinen osaaminen, jotka vastaavat suoraan viran vaatimuksiin. Tehtävän kelpoisuusvaatimukset täyttyivät kaikkien jatkoon valittujen hakijoiden osalta, eikä koulutustausta ollut ratkaiseva tekijä hakijoiden vertailussa.

Johtopäätös

Työnantajapalveluiden palvelupäällikön virkavalinta on tehty Suomen perustuslain, kuntalain, kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain, hallintolain sekä Porvoon kaupungin hallintosäännön mukaisesti. Palvelupäällikön virkaa hakeneiden henkilöiden ansiovertailu on tehty asianmukaisesti. Viran täyttävällä viranomaisella on laaja harkintavalta. Viranomaisella on oikeus valita virkaan sopivammaksi katsomansa henkilö. Kokonaisarvioinnin perusteella on tehty johtopäätös, että virkaan valittu on hakijoista sopivin palvelupäällikön virkaan. Asiassa ei ole esitetty seikkoja, että valinnan yhteydessä hakijoita ei olisi kohdeltu tasapuolisesti. Valitun henkilön työkokemuksen, hakemuksen kokonaiskuvan sekä haastattelussa esiin tulleiden osaamis-, yhteistyö- ja vuorovaikutustaitojen perusteella voidaan todeta, että valitulla henkilöllä on parhaat edellytykset suoriutua menestyksekkäästi palvelupäällikön keskeisistä viranomais tehtävistä. Palvelupäällikön nimittämisperusteet ovat perustuslain yleisten julkisten virkojen nimittämisperusteiden mukaiset. Hakijoita perustuslain 125 §:n 2 momentin perusteella vertailtaessa nimitysperusteita on arvioitava

kokonaisuutena, jossa koulutuksen ja työkokemuksen ohella on otettava huomioon myös hakijan viran hoitamisen kannalta merkitykselliset henkilökohtaiset ominaisuudet.

Edellä esitetyillä perusteilla oikaisuvaatimus tulee hylätä perusteettomana. Oikaisuvaatimuksessa ei ole tuotu esiin seikkoja, joiden perusteella apulaiskaupunginjohtajan päätöstä tulisi muuttaa.

Apulaiskaupunginjohtaja
Elinvoimalautakunta päättää hylätä työnantajapalveluiden palvelupäällikön valinnasta tehdyn oikaisuvaatimuksen.
Pykälä tarkastetaan kokouksessa.